

Egy kritika utóélete

A *BUKSZ* 2004. évi tavaszi számában (30–40. old.) bírálatot közöltem Fodor István *A világ nyelvei és nyelvcsaládjai* c. könyvéről. A kötetnek – a magyar könyvkiadásban szokatlan módon – hamarost megjelent a második, javított kiadása. Ebben a szerző, Fodor István köszönetet mond az első kiadáshoz kritikai megjegyzéseket fűző tizenhat kutatónak (11. oldal, lábjegyzet), de rögtön hozzáteszi, hogy e kutatók észrevételeit terjedelmi korlátok vagy éppen séggel felfogásbéli különbségek miatt nem minden esetben tette magáévá. Fodor István szíve joga, hogy a kritikát ne fogadja el, és eljárása a tudományos etikának teljes mértékben megfelel. Mégis sajnálatos, mert a kötet indogermanisztikai része, melyben érdemi javítások nem történtek,

továbbra is vérszesen elavult. Eddig azonban rendben is volnánk.

Csakhogy a kötet kiadója (a Tinta Könyvkiadó) e tizenhat kutató névsorát (köztük az én nevemet) az érintettek megkérdezése és hozzájárulása nélkül kiemelte a Fodor István-i lábjegyzetből, és bemásolta a copyright-oldalra, „szaktanácsadók” megjelöléssel. Magyarán szólva, a Tinta Könyvkiadó azt a hamis látszatot kelti, hogy a kötetben foglaltak megegyeznek a kötet elején felsorolt szakembergárda nézeteivel, ha úgy tesszik, az ő nevükkel reklámozza, ajánlja a kötetet. Ez ellen a leghatározottabban tiltakoznom kell, mivel a kötet elkészítése során sosem működtem közre „szaktanácsadóként”, és sosem járultam hozzá, hogy a kiadó ilyen színben tüntessen fel (meg se keresett e célból). Nem is adtam volna a nevem hozzá, semmilyen formában, mivel, mint említettem, a

kötet az indogermanisztika, vagyis a saját szakterületem szempontjából vállalhatatlan. Különösen fájdalmas, hogy a kötet messze leggyengébb része az én legszűkebb szakterületem, az anatóliai nyelvek, melyek esetében magam folyamatosan törekszem az itthoni, évtizedekkel elmaradt kutatás naprakész mivoltának megteremtésére (vö. Az indoeurópai nyelvcsalád anatóliai ága. Nyelvészeti-filológiai bevezető. In: Kálmán László (szerk.): *KB 120. A titkos kötet. Nyelvészeti tanulmányok Bánréti Zoltán és Komlós András tiszteletére*. Budapest, MTA Nyelvtudományi Intézet – Tinta, 2006. 213–227. old.). A Tinta Kiadó ezen eljárása pedig tökéletesen alkalmas a „szaktanácsadókként” feltüntetett kritikusok szakmai jó híre s köztük a saját szakmai reputációm besározására, ami ellen a leghatározottabban tiltakozom!

SIMON ZSOLT

